

Suomen kestävä kasvun ohjelma (RRF-väline)

Tilannekatsaus

8.12.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Elpymis- ja palautumistukiväline (RRF)		Mrd. euroa
1.	Koulutus, tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestäväen kasvun uralle	0,4–0,5
2.	Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta	0,9–1,2
3.	Suomen kansainvälisen kilpailukyvyen turvaaminen	0,15–0,3
4.	Kestäväen infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen	0,2–0,4
5.	Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen	0,15–0,3
6.	Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen	0,4
Elpymis- ja palautumistukivälineen enimmäissaannon suuruuteen liittyy epävarmuutta (allokaatioon on tämän vuoksi esitetty haarukointia)*		

* Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaan tämänhetkiseen arvioon Suomen enimmäissaannosta vuosille 2021–2023 liittyy epävarmuutta. Arvio perustuu osin ennusteeseen. Suomen saanto jakautuu kahteen osaan, joista jälkimmäisen suuruus varmistuu vasta kesällä 2022.

SUOMESSA

KESÄ 2020

Suomen kestävän kasvun
ohjelman koordinaatioryhmä
aloittaa työnsä

Maakuntakiertue ja
muut tilaisuudet

SYKSY 2020

Valtionneuvoston selonteko kestävän
kasvun ohjelmasta eduskunnalle

Kestävän kasvun ohjelman alustava
suunnitelma komissiolle

TALVI 2021

Suomen kestävän kasvun
ohjelman suunnitelma EU:lle

KEVÄT 2021

EU:SSA

Eurooppa-neuvoston linjaus
EU:n elpymispaketista

Yhteisymmärrys EU:ssa
elpymis- ja palautumis-
tukivälineestä

Trilogivaiheen keskustelut
käynnistyvät EU:ssa

EU:n asetus elpymis- ja palautumistuki-
välineestä tulee voimaan

#KESTÄVÄKASVU

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ohjelman valmistelussa noudatettavat yleiset kriteerit (Selonteko 2020:35)

- 1) Investointi- ja uudistuskokonaisuuksilla tavoitellaan pitkän aikavälin positiivisia vaikutuksia yhden tai useamman painopisteen tavoitteeseen.
- 2) Tarkoituksena on, että investoinnit ja uudistukset yhdessä tukevat toisiaan tavoitteiden saavuttamisessa.
- 3) Keskitytään suuriin ja vaikuttaviin kokonaisuuksiin. Myös toimeenpanovaiheessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että resurssit eivät hajaudu liian pieniin ja vaikuttavuudeltaan vähäisiin kohteisiin.
- 4) Lisäksi kokonaisuuksilla tavoitellaan investointeja, joilla mahdollistetaan yksityisiä investointeja ja jotka eivät olisi toteutuneet riittävässä laajuudessaan ilman ohjelman rahoitusta.

Vaikuttavuuskriteerit ohjelmaan valittavien investointi- ja uudistuskokonaisuuksien priorisoinnissa (Selonteko 2020:35)

- 1) Toimien vaikuttavuuden kannalta on eduksi, jos ne tukevat laaja-alaisesti useampien painopisteiden tavoitteita.
- 2) Priorisoinnissa painotetaan vaikutuksia työllisyyteen, kilpailukykyyn, julkisen talouden kestävyYTEEN sekä nettopäästövähennyksiin, kiertotalouden vahvistamiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.
- 3) Samalla tarkastellaan, miten kokonaisuudet tukevat toipumista koronaviruskriisistä sekä sosiaalista ja alueellista eheyttä.
- 4) Valmistelussa huomioidaan, miten nopeasti investoinnit ja uudistukset voidaan käynnistää ja korostetaan toimien määräaikaaisuutta.
- 5) Lisäksi kiinnitetään huomioita siihen, miten kokonaisuuksilla saadaan liikkeelle yksityisiä investointeja.

Painopiste 1: Koulutus, tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestävän kasvun uralle (Selonteko 2020:35)

- **Merkittävimmät panostukset TKI-toiminnan intensiteetin ja vaikuttavuuden nostamiseksi kohdistuvat tutkimusinfrastruktuureihin, tutkimus-, kehittämis- ja testausympäristöihin sekä julkisten ja yksityisten TKI-toimijoiden kumppanuusmallien vahvistamiseen.**
- **Osaamistason noston osalta merkittävimmät panostukset kohdistuvat jatkuvan oppimisen uudistuksen keskeisiin käynnistämistoimenpiteisiin, joustavien työelämälähtöisten koulutusten toteuttamiseen sekä korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämiseen. Tehostetaan tulevaisuuden osaamistarpeiden ennakoinnin kehittämistä. Lisäksi panostuksia kohdistetaan mm. nuorten tukitoimiin koronaviruskriisin aiheuttamissa haasteissa.**

Painopiste 2: Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta (Selonteko 2020:35)

- **Energiajärjestelmän kehittämisessä painottuvat puhtaan energian tuotanto, varastointi, järjestelmäintegraatio ja panostukset energiaverkkoon.**
- **Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevissa investoinneissa painottuvat teollisuuden vähähiiliset ratkaisut sekä bio- ja kiertotalousratkaisut.**
- **Lisäksi energiatehokkuuden parantamiseksi kohdennetaan rahoitusta etenkin rakennuskannan energiatehokkuutta parantaviin toimiin ja öljystä luopumisen tukemiseen.**
- **Yhdyskuntien ja liikenteen vähähiilisten ratkaisujen osalta rahoitusta kohdennetaan etenkin kustannustehokkaihin infrastruktuuriratkaisuihin, joilla vähennetään liikenteen päästöjä.**
- **Myös vihreää ja digitaalista siirtymää tukeviin investointeihin liittyvää luontopohjaisten ratkaisujen rahoitusta kohdennetaan luonnon monimuotoisuutta edistäviin toimiin, luontopohjaisten ratkaisujen kehittämiseen ja kokeiluun sekä maankäyttösektorin ilmastopolitiikkaan.**

Painopiste 3: Suomen kansainvälisen kilpailukyvyn turvaaminen (Selonteko 2020:35)

- Painotuksissa korostuvat mm. yritysten kansainvälistymisen (ml. digitaaliset) verkostopalvelut, huippuosajien rekrytoinnin sujuvoittaminen, kansainvälisen kasvun sektorikohtaiset kokonaisuudet ja luovan talouden edistäminen.
- Samoin korostuvat Suomen houkuttelevuuden lisääminen matkailukohteena ja matkailuyritysten digitalisaatio.

Painopiste 4: Kestävän infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen (Selonteko 2020:35)

- Painopisteen panostukset liittyvät nopeiden yhteyksien alueelliseen kattavuuteen ja toimilla vauhditetaan laajakaistan saavutettavuutta teknologianeutraalisti niillä alueilla, joille se ei markkinaehtoisesti rakennu.
- Painopisteen toimet liittyvät myös datan hyödyntämisen perusrakenteiden kehittämiseen, erityisesti liikenteen data-avaruus, sote- /terveysdata ja -järjestelmät sekä rakennetun ympäristön datan hyödynnettävyys.
- Painopisteen panokset kohdistuvat lisäksi digitaalisten palveluiden ja tekoälyn hyödyntämiseen. Reaaliaikatalouteen liittyen talousdatan digitalisointi on koko yhteiskuntaa läpileikkaava, ja tässä yritysten hyödyt on arvioitu merkittäviksi pelkästään suorina prosessin muutoksista aiheutuneina säästöinä. Muu välillinen hyöty yrityksille ja julkiselle sektorille ml. harmaan talouden valvonta tulevat tähän päälle.
- Lisäksi keskeisenä osana panostetaan tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen.

Painopiste 5: Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen (Selonteko 2020:35)

- Painopisteessä korostuvat pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toimeenpano, TE-palvelujen vahvistaminen ja digiloikka, mukaan lukien yritysysteistyön ja kansainvälisten rekrytointien edistäminen, äkillisen rakennemuutoksen edellyttämät toimenpiteet, nuorten ja maahanmuuttajien työmarkkinoille pääsyn edistäminen sekä työhyvinvoinnin ja työelämässä olevien työkyvyn edistäminen.

Painopiste 6: Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen (Selonteko 2020:35)

- **Painopisteen keskeiset kokonaisuudet liittyvät covid-19 -pandemian aiheuttaman hoito- ja palveluvelan purkamiseen sekä hoitoon pääsyn nopeuttamiseen uusilla kustannusvaikuttavilla toimintamalleilla ja digitaalisilla ratkaisuilla sekä haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kohdistettaviin toimenpiteisiin.**
- **Lisäksi rahoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjan ja kustannusvaikuttavuuden parantamista sekä ennaltaehkäisyä ja kynnyksettömien palvelujen vahvistamista.**

vm.fi/kestava-kasvu